

Για κάθε παιδί που έγινε έφηβος την επταετία και, είτε λόγω οικογένειας, είτε εξαιτίας εσωτερικώ ν παρορμήσεων του συνέβη αυτό που ορίζουμε ως πολιτικοποίηση, οι εκλογές του Νοεμβρίου του ΄74 και τρεις εβδομάδες αργότερα το δημοψήφισμα ήταν κάτι πολύ ουσιώ δες και πολύ περισσότερο ελπιδοφόρο.

Οι πρώτες, μετά από μια δεκαετία, εθνικές εκλογές σφραγίστηκαν με την υπεροχή του νεοσύστατου κόμματος που το εκλογικό σύστημα του προσέφερε μια συντριπτική πλειοψηφία στην Ε΄ αναθεωρητική Βουλή.
Το δημοψήφισμα έφερε κάτι το αναμενόμενο και αν όχι ευχάριστο, σίγουρα ανακουφιστικό για 7 στους 10 Έλληνες.

Ο προεκλογικός αγώνας είχε κάτι πρωτόγνωρο, είτε για τον παλμό του συνθήματος *«φόλα στο σκύλο της Ε.Σ.Α.»*
, είτε για τον καθαρόαιμο χαβαλέ προς τον επικεφαλής της «Εθνικής Δημοκρατικής Ένωσης» με κύριο σύνθημα
«σόφτεξ με διπλό χαρτί»
, όπου η σάτιρα αρκούσε για να αποδομήσει το όποιο μέλλον του κόμματος και του ιδρυτή του. Μολοντούτο συγκέντρωσε σχεδόν 53.000 ψήφους.

Στις δυο επόμενες εθνικές βουλευτικές αναμετρήσεις η παρουσία του πολιτικού αρχηγού στο μπαλκόνι είχε ιδιαίτερη σημασία. Ήταν κάτι σαν λυδία λίθος. Καλά τα προγράμματα, οι δεσμεύσεις, οι υποσχέσεις και τα διάφορα θα, αλλά αν δεν τα έλεγε καλά ο μεγάλος στο μπαλκόνι, αν δεν χτυπούσε με τρόπο σωστό το συναίσθημα του ψηφοφόρου, επιτυχία δεν θα έβλεπε.

Η επίκληση του συναισθήματος σε πολιτικό – προεκλογικό επίπεδο, πιθανότατα είναι λάθος και το αποτέλεσμα που προκύπτει μάλλον μεγαλύτερο λάθος, αλλά σε αυτή τη γωνιά του

πλανήτη ευτυχώς συμβαίνει. Όπως και να έχει, εκείνες οι πρώτες μεταπολιτευτικές εκλογικές αναμετρήσεις συγκρινόμενες, με την δέκατη του εικοστού πρώτου αιώνα που θα λάβει χώρα ανήμερα Κων/νου & Ελένης, φαντάζουν και είναι από ανώτερο πολιτικό πολιτισμό.

Όχι μόνον εκ του γεγονότος ότι οι πολιτικοί ως παρουσίες και ως φυσιογνωμίες είναι κλάσματα των πολιτικών του παρελθόντος, όπως και οι πολίτες για να μην το αντιμετωπίζουμε μονόπλευρα, αλλά και διότι ο πολιτικός αγώνας στηρίζεται σε έναν ρηχό λόγο, σε μια φτηνή παράθεση των σκανδάλων των αντιπάλων, κάποια από τα οποία δεν στερούνται σωματικών υγρών, τα οποία από ότι φαίνεται, δεν είναι λίγα.

Επίσης η υποκρισία είναι πιο εμφανής από ποτέ. Ο δημόσιος λόγος προβάλει και υπερασπίζεται απόψεις που δεν υφίστανται στο πολιτικό υλικό των κομμάτων, ενώ ταυτόχρονα ο ρόλος του Τύπου, όπως διαμορφώθηκε από την επέλαση της Πανδημίας με τη συνδρομή της γνωστής λίστας παροχής κρατικού χρήματος, έχει κατεβάσει την αξιοπιστία στα χαμηλότερα επίπεδα της ιστορίας του. Μέχρι την επόμενη εκλογική αναμέτρηση που θα κατέβει έτι περαιτέρω.

Να μην αγνοηθεί ο ρόλος αλλοδαπού επικοινωνιολόγου πολιτικού αναλυτή, τον οποίον συνοδεύουν χαρακτηρισμοί όπως «γκουρού» ή «στρατηγός». Από το war room του Β. Clinton, κατά πως μας λένε, βρέθηκε στου Μαξίμου, να διαμορφώνει την πολιτική του κυβερνώντος κόμματος, αποδεικνύοντας τοις πράγμασι, τόσο την αναγκαιότητα της αποστολής του, όσο και τις νέες τακτικές.

Αν δηλαδή πρότειναν στον ιδρυτή του κυβερνώντος κόμματος να προσλάβει μια ομάδα Αμερικανών η οποία θα ειδικευόταν στην «μεθερμηνεία των δημοσκοπήσεων», πόσα καντήλια θα κατέβαζε; Ασφαλώς έχουν αλλάξει οι εποχές και οι άνθρωποι. Ο ιδρυτής γεννήθηκε στο τουρκοκρατούμενο Κιούκποϊ, δεν ήξερε κατά που πέφτει το Harvard, ο πατέρας του δεν είχε διατελέσει πρωθυπουργός. Παρεμπιπτόντως δεν σταύρωνε τα χέρια με λυγισμένους αγκώνες και πλεγμένα τα δάκτυλα και δεν χρειάστηκε, στον πολιτικό του βίο, να σταθεί στα έδρανα της αντιπολίτευσης ούτε στιγμή.

Κάπως έτσι η επικείμενη εκλογική αναμέτρηση δείχνει πιο άχαρη, πιο πλαστική, πιο επίπεδη, πιο ρηχή μα πάνω από όλα πιο στενάχωρη από ποτέ, στο χρονικό πλαίσιο από την μεταπολίτευση και εντεύθεν. Ταυτόχρονα είναι και η πιο αδύναμη να επέμβει δραστικά σε όλες τις παθογένειες της κοινωνίας, που συμβαίνει να είναι σαφώς περισσότερες και σοβαρότερες από την εποχή της Ε΄αναθεωρητικής Βουλής.

Στενάχωρη και με πλήθος από αδιέξοδα.

